

Curs 2007-08 Codi :23235 Assignatura : Estratègies d'Aprenentatge

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Psicopedagogia. Optativa, 1er sem, 4 crèdits (3,5 ECTS)

Departament: Psicologia Bàsica, evolutiva i de l'Educació

Professors: Carles Monereo

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- 1- Comprendre el concepte d'estratègia d'aprenentatge i la seva incidència determinant en la pràctica educativa.
- 2- Analitzar les principals estratègies que poden afavorir l'aprenentatge de continguts específics dins les diferents àrees curriculars.
- 3- Conèixer els principals mètodes d'ensenyament estratègic i valorar la importància del seu domini per part del professorat.
- 4- Aplicar els coneixements adquirits a l'elaboració i aplicació d'un Projecte instruccional centrat en les Estratègies d'Aprenentatge.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

BLOC A: Les estratègies d'aprenentatge: marc conceptual.

1. El concepte d'estratègia en el sí de l'enfocament constructivista de l'ensenyament-aprenentatge: la construcció del coneixement "estratègic".
2. Nocions vinculades al concepte d'estratègies d'aprenentatge: capacitats, habilitats, procediments, mètodes i tècniques.
3. Metacognició, auto-regulació i estratègies d'aprenentatge.

BLOC B: L'ensenyament i avaluació de les estratègies d'aprenentatge.

1. Programes generals per "Ensenyar a Pensar".
2. Programes específics integrats en el currículum escolar.
3. L'avaluació de les Estratègies d'Aprenentatge.
4. Model instruccional per l'Ensenyament-Aprenentatge d'Estratègies.
5. Mètodes per la presentació d'estratègies (I): modelatge, casos de pensament i anàlisi retrospectiu
6. Mètodes de pràctica guiada (II): fulls de pensament, tècniques cooperatives i pautes d'autointerrogació.

BLOC C: L'assessorament psicoeducatiu en l'àmbit de les estratègies d'aprenentatge.

1. Funcions de l'assessor en les diferents etapes educatives.
2. Competències bàsiques i estratègies d'aprenentatge en el currículum.
3. Estratègies d'aprenentatge em entorns virtuals.

3. Avaluació

Existiran dos itineraris d'avaluació depenent de la dedicació a la matèria:

Itinerari A (obtenció d'aprobat o notable): Correspon al perfil d'estudiants que estan interessats en altres especialitats diferents a l'assessorament i/o que només poden realitzar una dedicació mínima a l'assignatura.

Per obtenir l'aprobat cal que superin la prova objectiva de final de curs (15 respostes correctes sobre 20 ítems). L'obtenció de notable requerirà, a més de la superació de, al menys, 15 ítems de la prova objectiva, i respondre correctament a una pregunta breu que implicarà la resolució d'un cas.

Estimació hores temari: 2 hores al mes.

Estimació hores temps de pràctiques: 1 hora al mes.

Itinerari B (obtenció d'una qualificació igual o superior a notable): Correspon al perfil d'estudiants amb una perspectiva professional propera a l'assessorament psicopedagògic.

A més de superar la prova objectiva anterior per l'obtenció de l'aprovat, cal que presentin un dossier progressiu de classe, realitzat en petit grup format pels apunts de classe, convenientment ampliat i personalitzats i on s'inclogui un petit treball d'intervenció, recerca o reflexió sobre un tema teòric.

Per avaluar aquest dossier de classe es tindrà en compte: la estructura del dossier, degudament justificada; la qualitat de l'ampliació efectuada; la correcta resolució dels exercicis i problemes plantejats a classe; la qualitat de la síntesi realitzada (selecció i personalització de la informació) i la realització d'una petita intervenció, recerca o reflexió en relació a alguns dels temes tractats a l'assignatura.

La nota final de l'estudiant serà la mitjana entre la nota de la prova objectiva i el dossier (així si el dossier d'un grup ha estat qualificat d'excel•lent i els alumnes X i Y d'aquest grup han obtingut, respectivament, aprovat i notable a la prova objectiva, l'alumne X tindrà una nota final de notable i l'alumne Y d'excel•lent).

Estimació hores temari: 2 hores a la setmana.

Estimació hores temps de pràctiques: 1 hora a la setmana.

Examen de recuperació: Per obtenir l'aprovat cal que superin la prova objectiva de la segona convocatòria (15 respostes correctes sobre 20 ítems).

En el cas de que l'estudiant superi la prova de recuperació i tingui una qualificació superior del dossier progressiu de classe, la nota final serà la mitjana entre la nota de la prova objectiva i el dossier.

4. Fonts d'informació bàsica

La matèria consta de dos lectures bàsiques, segons l'itinerari escollit:

Monereo, C. (Coord.), Barberà, E. Castelló, M., Miquel, E., Pérez, M.L. i Pozo, J.I. (2000). Estrategias de aprendizaje. Madrid: Visor. (Itinerari A i B)

Monereo, C. (Coord.) et al. (2001) Ser estratégico y autónomo aprendiendo. Barcelona: Graó (Itinerari B)

A més existeixen dos fonts de recursos a Internet:

Web del professor: <http://www.carlesmonereo.com/>

Web de l'equip de recerca: <http://www.sinte.es/>

Bibliografia recomanada

Castelló, M. et al. (2007) Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos. Barcelona: Graó.

Badía, A. et al. (2003) Actividades estratégicas de enseñanza y aprendizaje. Barcelona: Ceac (Aula práctica Primaria).

McClure, S. i Davies, P. (1994). Aprender a pensar, pensar en aprender. Barcelona: Gedisa.

Monereo, C. i Castelló, M. (2000). Les estratègies d'aprenentatge. Com incorporar-les a la pràctica educativa. Barcelona: edebé. (existeix traducció en castellà)

Monereo, C. i Durán, D. (2001). Entramats. Mètodes d'ensenyament cooperatiu i col.laboratiu. Barcelona: edebé. (existeix traducció en castellà).

Monereo, C. et al. (2005) Internet y competencias básicas. Bracelona: Graó.

Pérez Cabaní, M.L. (coord.) (1997). Las estrategias de aprendizaje a través del currículum. Barcelona: Horsori.

Perkins, D. (2001). La escuela inteligente. Barcelona: Gedisa.

Pozo, J.I. i Monereo, C. (1999). El aprendizaje estratégico. Madrid: Santillana